

LIBRIS

We know
books

ALEXANDRU CEBAN

- Căutarea •
- Multe nu s-au spus •
- Subsolutul •

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2024

IBDIS | We know
este echilibrată, cum ar veni, de trecut.

Această stare de împlinire a viitorului este prezentul.

FATA: Păi și nu e între trecut și viitor, că m-ați zăpăcit cu totul?

BĂRBATUL: Ba da... așa se pare. (*pauză*) Adică în sensul acesta cotidian, da, așa e... dar într-un sens mai filozofic... cum să zic? Uite, omul care nu se gândește la viitor, fie că nu vrea, fie că nu poate... el nu are prezent, știi? El trăiește numai în trecut. La fel și cel care nu-și știe, sau nu-și acceptă trecutul – tot așa: fie că nu vrea, fie că nu poate – el trăiește numai într-un viitor care nu mai ajunge să se împlinească, știi? Cu alte cuvinte: omul trăiește în trecut și viitor deodată -- sau nu trăiește deloc.

COPILUL: Adică noi am murit?

TOȚI: ...

Sfârșit.

CUPRINS

Cuvânt-înainte.....	5
Căutarea	13
Multe nu s-au spus.....	169
Subsolul.....	271

LBRIS

We know
books

CĂUTAREA

Partea I¹

Luni, 25 noiembrie 2019, ora 18:15.

Încă așteptăm. A trecut o oră de când am fost conduși în această încăpere, sală de așteptare – ce-o fi – care e foarte goală, minimalistă și bolnav de curată. Tot ce există aici sunt două geamuri cu gratii – unul privește în curte, celălalt în gangul prin care am intrat – vreo zece scaune și un automat cu băuturi. Atât.

¹ Nu știu dacă va apărea vreodată o a doua parte a acestui text. La momentul în care scriu această notă – cu câteva săptămâni înainte ca textul să intre în tipar – ceea ce ar putea, eventual, deveni partea a doua nu reprezintă nimic altceva decât documente disperate în *folderul cu drafturi* din *folderul „altele”* și pagini de jurnal scrise de un copil de 18 ani. Ceea ce știu cu siguranță este faptul că nu știu dacă voi termina de scris acest text vreodată, dacă nu îi voi pune punct acum.

„U won'too joint da armae?”, a spus chinezul francofon de la poartă după ce, probabil, a întrebat același lucru în franceză și n-am știut să-i răspundem. El ne-a băgat aici.

Ora 18:19, acum am realizat că Mișa nu și-a închis telefonul la ordinul chinezului. Trebuia să o facă în urmă cu o oră. L-a închis acum. M-a luat o ușoară senzație de... frică, panică – nu-mi dau seama exact – undeva în partea de sus a stomacului, când mi-am dat seama că de-acum înainte nu voi mai ști ora exactă.

Nu mai pot de durere de picioare. Ieri, când am aterizat la aeroportul Paris-Beauvais și m-am conectat la wi-fi, am avut parte de o mică surpriză: aeroportul Paris-Beauvais nu se află în Paris și nici chiar în suburbia Parisului, ci la câțiva kilometri de orașul Beauvais, care, la rândul lui, se află la 70 de kilometri distanță de Paris – *formidable*. De ce dracu s-ar afla un aeroport în Paris?! Ca să

ce?! Să aterizeze avionul chiar lângă turnul Eiffel?! Aveam capul în traistă când am pornit în Franța, cu siguranță! Adică de ce n-am dat două click-uri ca să verific traseul exact pe care urmează să îl parcurgem? În fine, eram la 70 de kilometri de Paris fără nici un cent în buzunar. Am mers pe jos.

E în jurul orei 8 seara. Iarăși așteptăm. De data asta suntem în *TV-room* – așa i-a spus caporalul. De fapt, e o cameră de vreo 35 de metri pătrați, plină cu scaune și cu un televizor în colțul din stânga, sus. Nu cred că funcționează.

În jurul orei șapte, a venit chinezul în camera în care așteptam și ne-a spus să mergem la masă: „gaw too it”. Ne-a arătat cu degetul o coloană de bărbați, băieți, copii, toți îmbrăcați în negru, care mărșăluiau stângaci. Ne-am luat după ei.

Cât am stat în cantină, nu am scos niciun cuvânt. Mă uitam la ce face lumea și repetam

după ei. Nu îmi era foame, dar am mâncat totul din farfurie, pentru că așa a făcut toată lumea – o fi vreo regulă, nu știu.

După masă, ne-am aliniat cu toții în fața cantinei. Caporalul a întrebat în engleză, privind la mine, ce limbi cunoaștem. După ce i-am răspuns, i-a vorbit în franceză unui tip blond și slăbănog care, în clipa următoare, mi-a zis: „să mergem!”, în limba rusă. Am mers cu el, Mișa și cu încă un tip negruț (o fi vreun latino-american, columbian, poate), cu față de trol, slăbănog și ăla, dar cu niște palme enorme și mandibula pătrată, ieșită în față. Am intrat într-o clădire cu trei etaje și am urcat până la al doilea, unde am nimerit într-un hol lung cât tot etajul, de vreo doi metri lățime, cu uși pe dreapta și pe stânga – ca holurile căminelor studentești sau ale spitalelor vechi, sovietice. Ne-am aliniat toți trei (eu, Mișa și Trolul) sub un perete, chiar la mijlocul aceluși hol. Trebuia să trecem normativul de tracțiuni la bară. Toți trei am făcut câte 12. Minimul e 7. După, a urmat un fel de test IQ care

avea doar nouă întrebări și, pesemne, rolul de a filtra persoanele complet retardate pentru că a fost foarte ușor. Imediat după test ne-au dezbrăcat. Am primit uniforma pe care o purtau toți ceilalți recruți. Ne-au căutat hainele, rucsacurile, pachetele de țigări, ne-au căutat până și în chiloți ca să vadă tot ce avem la noi. Mi-au luat telefonul, pașaportul, buletinul, cardul bancar, cheile, permisul de ședere românesc și le-au împachetat pe toate într-un plic mare, maro, pe care l-a luat caporalul și l-a dus undeva. Mi-au lăsat doar rucsacul cu cele trei perechi de chiloți, șosete și produsele pentru igiena personală: pastă de dinți, lama de ras, săpun etc.

După toate acestea, am primit câte un formular de completat: nume, prenume, data și locul nașterii, domiciliul, cetățenia, starea civilă, numele părinților, persoana care trebuie anunțată în caz de deces, numărul ei de telefon, data și semnătura.

Acum așteptăm în TV-room să primim lenjeria de pat și să fim distribuiți în camere.

Tocmai a fost pe aici un tip ucrainean de un metru și nouăzeci înălțime, făcut, cu defect de vorbire (e rârâit) și urechile rupte (cu siguranță e trântaci). A început să ne dea sfaturi despre cum să ne comportăm aici: marea parte a sfaturilor sale erau banale pentru că, pe cât se pare, nici el nu prea are habar de ceea ce se întâmplă, dar e de apreciat oricum. Atâta tot că, inițial, mă cam irita pentru că tot repeta la fiecare două cuvinte „Ai înțeles?“, ceea ce eu am luat-o ca pe un „așa să faci, sau îți fut una în cap“, dar Mișa spune că îi ceva cuvânt parazit specific unor zone din Ucraina, ca un fel de *știi*, *gen* sau *mno*.

Martți, 26 noiembrie 2019.

Ieri, stingerea a fost anunțată la ora 20:45. Nu am putut adormi încă, cel puțin o oră. Mă gândeam dacă sigur trebuie să fiu *aici*.

La Cluj, lucrurile erau aranjate destul de bine pentru mine: aveam un job bine plătit, mai mergeam din când în când la școală și ex-

ploatam, destul de reușit, faptul că directoarea ezita să mă exmatriculeze, deși ar fi putut - aveam o grămadă de absențe și abia treceam cu 5 la majoritatea cursurilor, iar pe lângă asta, am mai și avut câteva întrebări legate de „comportament violent” pentru că l-am luat de gât pe un coleg.

Mă rog, nu prea îmi plăcea să merg la școală. Mă consuma prea tare. De-a dreptul scurgea toată energia vitală din mine. Nu-mi suportam colegii într-atât încât trebuia să depun un efort infernal, astfel încât să rezist a-mi păstra cu ei măcar o relație la distanță de mână întinsă. În afară de Lucian. Cu el mă înțelegeam bine. Aș putea chiar să spun că eram prieteni. Mă rog - amici. Îl respectam. Îl respect, de fapt, că încă e viu. Un băiat de treabă, simplu, la locul lui, isteț. De fapt, de aceea l-am luat de gât pe colegu' (fotbalistul clasei - îl știi), pentru că i-am luat apărarea lui Lucian.

Iar profii, mă rog... nici ăia nu erau mai rășăriți. Niște actori proști care mimează interesul. Însă de-ar fi numai asta, nici nu i-ai băga

în seamă, doar că mai au și tupeul de a ți se băga în suflet.

Pe scurt, preferam să-mi petrec timpul oriunde altundeva numai nu la școală. Eram fie la job, fie acasă în marea parte a timpului.

Aveam o garsonieră faină. Aveam un bong și un mini-bar. Mi-am cumpărat niște pahare mișto, niște scaune pliabile pe care puteam să le bag în dulapul ăla enorm din perete, atunci când nu le foloseam. Mi-am amenajat bucătăria ca la carte. Păcat numai că nu aveam cuptor. Mi-ar fi plăcut să fac ceva la cuptor. Patul era foarte mare: cam cât un sfert de garsonieră, dar era suspendat, la doi metri deasupra podelei, astfel încât lăsa tot spațiul liber.

Totuși, mă bucur că am scăpat de ea. Am început să o urăsc de la o seamă de vreme și e păcat, pentru că, într-adevăr era foarte mișto, dar mă simțeam ca într-o cușcă acolo. Noroc de Andrada, că datorită ei mai aveam ocazia să mai dorm și altundeva decât acasă, măcar din când în când. Despre ea știu sigur că o să-mi lipsească.

Aproape că m-am răzgândit să plec atunci când a început să plângă, dar cale de întoarcere nu mai era. Știam că mă pot răzgândi de pe o zi pe alta, așa că le-am făcut pe toate câte aveam sângele fierbinte. Îmi amintesc atât de limpede. Era 30 octombrie, seara – stăteam cu Mișa în garsoniera mea și fumam:

– Dacă continuăm tot așa, ne va tăia cineva la un colț de stradă într-o bună zi, sau ne vor închide... sau mă voi arunca eu, dracului, de pe acoperișul ăla... Trebuie să schimbăm ceva!

– Cum ar fi?

– Nu știu. Hai în legiune.

Niciodată înainte nu am vorbit despre asta și a fost, într-adevăr, primul lucru care mi-a venit în cap.

Mă privea țintă, drept în ochi. Nu știu exact cât a tăcut: poate un minut. Mă privea cu o lipsă totală de expresie pe chip, dar știam exact ce avea în cap: îmi analiza gradul de seriozitate.

– Hai.

A doua zi mi-am scris demisia. Am plecat pentru două săptămâni în Moldova, timp în care am cumpărat biletele la avion și mi-am luat rămas bun de la prieteni și familie, dar fără să spun nimănui, nimic. Când m-am întors la Cluj, mi-am luat și documentele de la școală. Am futut toți banii ca să nu pot rămâne nici dacă vreau. În seara de 22 noiembrie, cu două zile înainte de a pleca, m-am văzut cu Andrada care deja știa totul.

N-o mai văzusem de vreo două luni, din ziua în care a decis că vrea să întrerupem legătura pentru că nu mai poate avea relații pe două fronturi. Am înțeles aluzia atunci. Voia să-i spun să-l lase pe Vlad, dar ar fi fost incredibil de egoist din partea mea să îi cer asta, așa că m-am prefăcut că nu înțeleg și i-am spus că îi respect decizia. Cu toate acestea, când ne-am văzut, a început să plângă. Mă implora să nu plec și îmi spunea că mă iubește. Nu a mai spus-o niciodată înainte, dar o știam oricum, deși adevărul e că nu m-aș fi

așteptat să o spună. Pentru un moment chiar m-am gândit să rămân, dar era prea târziu – eu însumi nu mi-am lăsat cale de întoarcere, ceea ce însemna că trebuia să continui. În acea seară am dormit împreună și cred că a fost pentru ultima dată.

În cameră erau zece paturi supraetajate. Când am intrat, responsabilul de cameră mi-a arătat cinci locuri libere, adică, în afară de mine, în cameră mai erau alți 15 oameni. Mă gândesc: „Oare câți dintre ei nu dormeau, la fel ca mine, și ce aveau în cap?”

Trezirea a fost la ora 5. Trebuia să îmi fac patul, dar habar nu aveam cum. Ceea ce făceau ceilalți, părea a fi un concurs de origami. Mai aveau puțin și le-ar fi ieșit niște lebede din lenjeria lor de pat. Am fost ajutat de un tip din Brazilia căruia toată lumea îi spune *Dos Santos*, deși sunt sigur că nu asta e numele lui.